Allah Teala Hz. Musa (a.s.) ve Hz. Harun'u (a.s.) Firavun'a gönderirken yumuşak bir üslup kullanmalarını tavsiye etmiş ve şöyle buyurmuştur:

فَقُولَا لَهُ قَوْلاً لَيِّنًا لَعَلَّهُ يَتَذَكَّرُ اَوْ يَخْشٰى

"Ona (Firavun'a) yumuşak söz söyleyin. Belki o, nasihat dinler veya Allah'tan korkar."[26]

Hz. İbrahim'in (a.s.) babasına hitap tarzını nakleden ayetlere baktığımızda onun da yumuşak bir üslup kullandığını görmekteyiz. Meryem suresinin 42-45. ayetlerinde Hz. İbrahim (a.s.) **"Babacığım, babacığım..!"** şeklinde hitap ederek nezaket, saygı ve tevazu üslubunu benimsemiştir.

Hz. Peygamber (s.a.v.) insanları Allah yoluna davet ederken, son derece nazik ve sevecen bir tavırla hareket etmiştir. Bir kimsede hoşlanmadığı bir şey gördüğünde yüzüne vurmamış, onu insanlar arasında utandırmamıştır. Onun tebliğ metodunu şu hadis özlü bir şekilde anlatmaktadır: *'Allah bütün işlerde yumuşak davrananları sever."* [27]

NOT EDELİM

Konuşmayı daha etkili ve güçlü kılan önemli unsurlar şunlardır:

- İşitilebilirlik
- Akıcılık
- Telaffuz
- Ses tonu ve vurgular
- Kelime hazinesi
- Üslup
- Konuya vakıf olmak
- Zamanlama
- Güncellik

4.3. Dinî İletişimde Beden Dili

İnsanlar arasındaki iletişimde beden dilinin önemli bir yeri vardır. El, kol, baş ve vücudun diğer kısımları ile yapılan, sözlü mesajı destekleyici bedensel mesajlara "beden dili" adı verilir. Beden dili jest ve mimiklerle gerçekleşir. Baş, el-kol, ayak-bacak hareketleri ya da bedenin tümünün kullanımı jestleri oluşturur. Yüz kaslarının herhangi bir anlamı ifade etmek için kullanımı ise mimikleri meydana getirir.

Beden dili sözlü mesajı güçlendirir, anlamı kuvvetlendirir. Gündelik yaşantımızda çoğu kez farkında olmadan beden dilini kullanır, olaylara ve durumlara bedensel tepkiler veririz. Asık surat, çatık kaş, düşük omuz sıkıntılı olduğumuzu belli ederken; gözlerin ışıl ışıl olması, hafif tebessüm ve hareketlilik, mutlu olduğumuzu gösterir.

Dinî iletişimde kullanabileceğimiz bazı jestler şunlardır: Yüce Allah'tan veya gökyüzünden bahsederken sağ elin işaret parmağı uzatılıp kol dikey olarak kaldırılabilir. Dinleyicilere söz yöneltilecekse, sağ elin işaret parmağı uzatılırken, kol da dinleyicilere doğru tutulabilir ve vücut hafifçe öne doğru eğilebilir. Bir şeyin tartılmasını veya karşılaştırmayı anlatmak için terazinin iki kefesinin inip çıkmasından hareketle örnekler verilebilir. Bir şey doğrulanırken veya yemin edilirken sağ el açık olarak göğsün üzerine konulabilir. Büyük bir şey anlatılırken her iki kol yukarıya kaldırılarak birbirinden

26 Tâhâ suresi, 44. ayet.
27 Buhârî, "İsti'zân", 22; Ebû Dâvûd, "Edeb", 11.